

תאריך עדכון: כ' אלול תשפ"ג
(06.09.2023)

שם ומספר הקורס:

כתיבה אקדמית (מתוקשב), 83-96-604-15/16/17/20

שם המרצים: ד"ר רות ביתן-כהן, נאור קהלני

סוג הקורס: שיעור

היקף שעות: 2 ש"ש

סמסטר: א' + ב'

שנת לימודים: תשפ"ד

אתר הקורס באינטרנט: lemida.biu.ac.il

דוא"ל המרצה: rut.bitan@biu.ac.il

א. מטרות הקורס ותוצרי למידה:

מטרות הקורס

1. הקניית כלים לקריאה נכונה ויעילה של טקסטים אקדמיים.
2. הכרת המיומנויות הנדרשות לכתיבת חיבור מדעי (מאמר).
3. הקניית כלים להבחנה בין הסוגות (מידעית, שכנועית ושימושית-מעשית).
4. פיתוח היכולת לעקוב אחר טענת נושא הדיון בטקסטים ואחר דרכי ארגון.
5. פיתוח היכולת למצות את העיקר מהטקסטים ולמזגם על פי מפתחות נבחרים.
6. חידוד מודעותם של הסטודנטים ללשונם הכתובה.
7. הקניית כלים לשוניים בתחומי המורפולוגיה, התחביר והשיח לשיפור רמתם הלשונית הכתובה מבחינת התוכן, המבנה, העושר הלשוני התקינות וההלימות המשלבית.

תוצרי למידה

1. הסטודנט יבחין בין סוגות שונות באופנות הכתובה.
2. הסטודנט יכיר כלי הערכה לאיכות טקסט כתוב בסוגות השונות.
3. הסטודנט ידע לתכנן טקסט כתוב בסוגות שונות תוך התבססות על המונחים "רכיבי מבנה" ו"רכיבי תוכן".
4. הסטודנט ישפר את יכולת כתיבת הטקסטים שלו במישורים שונים: תקינות, לכידות וקישוריות ברמות הטקסט השונות: משפט, פסקה וטקסט שלם.
5. הסטודנט ידע לפסק את כתיבתו.
6. הסטודנט ידע למזג טקסטים מדעיים תוך שימוש במידע רלוונטי.
7. הסטודנט ידע לנסח טיעונים בבהירות.
8. הסטודנט ידע לכתוב אזכורים ולרשום מקורות לפי שיטת ה-APA.

ב. תוכן הקורס:

רציונל, נושאים: הנחלת הידע והמודעות לתהליכי הכתיבה העיונית באמצעות הקניה מדורגת של כללי הכתיבה האקדמית, היכרות עם כלי המחקר האקדמיים לסוגיהם, שיפור, חיזוק וטיפול הכתיבה בכלל.

מהלך השיעורים: הוראה א-סינכרונית (קורס מתוקשב); הסתייעות במצגות, סרטונים, Padlet; מתן משימות לעבודה עצמית בכתב; קבלת משוב על המשימות מהמרצה.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים:

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	מבוא – דרישות הקורס ותכניו. כתיבה חופשית לעומת כתיבה מובנית בשלבים.	ימיני (2005).	סילבוס, אתר "למדה" (מודל לשעבר), "אינבר". המפגש יתקיים בזום
2	<u>שלב א': מבני כתיבה של החיבור המדעי</u>	וולפה ועמית (2006 ³); ימיני (2005); מוצפי ושחר (1995).	תרגיל בכיתה: זיהוי מבני כתיבה.
3	<u>שלב ב': העלאת ראשי פרקים לחיבור.</u>	ימיני (1997); מוצפי ושחר (1995).	תרגיל בכיתה: העלאת ראשי פרקים למשימת כתיבה.
4-5	<u>שלב ג': פיתוח ראשי הפרקים לפסקאות – הפסקה ומרכיביה סוגי פסקאות</u>	וולפה ועמית (2006 ³); ימיני (2005); מוצפי ושחר (1995).	תרגיל בכיתה: כתיבת פסקה.
6-7	לכידות וקישוריות בטקסט: מילות קישור מאזכרים	גנאל ושרעבי-אבירם (2005).	תרגול בכיתה/ש"ב.
8	פסקת הפתיחה ופסקת הסיום	ימיני (1997); מוצפי ושחר (1995).	תרגול בכיתה.

תרגיל ש"ב: כתיבת חיבור.		בקרת איכות לחיבור מחוון לכתיבת חיבור קריאת חיבורים וניתוחם	9
תרגול בכיתה + ש"ב.	ימיני (2005).	<u>שלב ד': תיקוני לשון וסגנון:</u> תקינות תחבירית מילות יחס שם המספר	11-10
תרגול בכיתה + ש"ב. המפגש האחרון לסמסטר (או אחד לפניו) יתקיים בזום	כללי הכתיב חסר הניקוד (תשע"ז); כללי הפיסוק (תשע"ח).	סימני פיסוק הכתיב חסר הניקוד	13-12
		קריאה מקדימה פרטי ת"ז של הטקסט	14
תרגיל ש"ב: סיכום כולל של מאמר.	ימיני, ב"צ (2005).	הסיכום הכולל	15
	ימיני, ב"צ (2006).	הסיכום הבורר <u>הסיכום הממזג:</u> כיצד נראה סיכום ממוזג? הכללים למיזוג מקורות מידע הטבלה ככלי עזר בתהליך המיזוג	19-16
	American Psychological Association (2010); מרגולין ומשיח (2010).	כללי הרישום הביבליוגרפי (APA) – התמקדות ברישום ביבליוגרפי של מאמר וספר. דרכי מסירה – בראש/סוף משפט/פסקה.	21-20
המפגש האחרון (או אחד לפניו) יתקיים בזום		מיזוג טקסטים – תרגולים בכיתה/בבית/מפגשים פרטניים לבדיקת המיזוג.	26-22

ג. דרישות קדם:

אין

לימודי תעודה
03-7384481
biu-es.ac.il

קמפוס חרדי
077-2753094/8
DesigProg.biu.ac.il

מכינה קדם אקדמית
03-5317956
mechina-kda.biu.ac.il

המדור לזרועות הביטחון
03-5317005/6
mzb.biu.ac.il

המדור לתוכניות מובנות
03-5317957
DesigProg.biu.ac.il

משרד ראשי
03-5318254
DesigProg.biu.ac.il

ד. חובות / דרישות / מטלות:

- **חובת נוכחות:** בקורס זה יש חובת נוכחות בכל השיעורים. הגשת התרגילים בזמן מהווה את הנוכחות בשיעור (מי שלא הגיש עד לתאריך שהוגדר – נחשב כאילו לא נכח בשיעור ויסומן לו חיסור, מי שהגיש בזמן – נחשב כאילו נכח בשיעור ותסומן לו נוכחות). תלמיד שייעדר מעל לשלוש פעמים בסמסטר ללא סיבה מוצדקת לא יורשה להגיש את התרגיל (סמס' א'), לא יורשה לגשת למבחן (סמס' ב'), ולא יקבל ציון בקורס.
- **מפגשים כיתתיים בזום:** במהלך השנה יתקיימו **שלושה** מפגשים בזום (ראו פירוט להלן). חלה חובת נוכחות במפגשים הללו (בין אם יתקיימו בזום בין אם יתקיימו פנים אל פנים – לפי שיקול דעתו של המרצה).
  1. מפגש ראשון: י"ז בטבת תשפ"ד; 29.12.23 (השבוע הראשון ללימודים)
  2. מפגש שני: י"ט באדר ב' תשפ"ד; 29.03.24 (סוף סמסטר א')
  3. מפגש שלישי: כ"ז בתמוז תשפ"ד; 02.08.24 (סוף סמסטר ב' לפני הבחינה)
- **מפגשים פרטניים בזום:** לקראת סוף סמסטר א' וסוף סמסטר ב' יתקיימו מפגשים פרטניים בזום (בין 10 דקות ל-15 דקות לסטודנט). במפגשים הללו כל סטודנט ייכנס למפגש זום עם התוצר שהתבקש (בסמס' א' – חיבור, בסמס' ב' – טקסט ממוזג). זהו תרגול מקדים שמדמה את המטלה/מבחן.
- הכנת מטלות ומשימות מתוקשבות.
- תרגיל להגשה בסוף סמסטר א.
- מבחן מסכם בסוף סמסטר ב.

ה. מרכיבי הציון הסופי:

- 40% תרגיל להגשה – סמסטר א (כתיבת חיבור, לא ניתן לעבור את הקורס ללא הגשת החיבור)
- 60% מבחן – סמסטר ב (מיזוג מאמרים, לא ניתן לעבור את הקורס ללא הגשת החיבור)

ו. ביבליוגרפיה:

- וולפה ע' ועמית ע' (2006³). *לכתוב עבודת מחקר – כלים וכללים*. תל-אביב: דיונון-אוניברסיטת ת"א.
- ימיני, ב' (2005). *בשבילי הלשון: פרקי הבנה והבעה*. קריית-אונו: הוצאת המחברת.
- ימיני, ב"צ (1997). אל ומאת, הבעה והבנה לכל עט ועט, אולפנת בני עקיבא "צפירה". כללי הכתיב חסר הניקוד (תשע"ז) באתר האקדמיה ללשון העברית:
- <http://hebrew-academy.org.il/topic/hahlatot/missingvocalizationspelling>
- כללי הפיסוק (תשע"ח) באתר האקדמיה ללשון העברית:
- <http://hebrew-academy.org.il/topic/hahlatot/punctuation>
- מוצפי, ר' ושחר, מ' (1995). *מ(ה)מאר - מן הפסקה אל החיבור*, רכס. מרגולין, ב' ומשיח, ר' (2010). *ביבליוגרפיה: רישום מקורות לפי כללי APA*. נדלה

<https://docs.google.com/file/d/0B7t1rArG6lwKbVJvYjJ2dzJ0bjA/edit>: מתוך

גנאל נ' ושרעבי-אבירם י' (2005). לשון על כל לשון שלב א: פרקי לשון, הבנה והבעה בהקשר טקסטואלי. שרי הוצאה לאור.

American Psychological Association. (2010). Publication manual of the American Psychological Association (6th ed.). Washington, DC: American Psychological Association

ז. שם הקורס באנגלית:

Academic Writing (Asynchronous)